

Mødedokument

B9-0167/2024

8.3.2024

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om tættere forbindelser mellem EU og Armenien og behovet for en fredsaftale mellem Aserbajdsjan og Armenien
(2024/2580(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Marina Kaljurand, Sylvie Guillaume
for S&D-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om tættere forbindelser mellem EU og Armenien og behovet for en fredsftale mellem Aserbajdsjan og Armenien (2024/2580(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Armenien og Aserbajdsjan, særlig beslutning af 20. maj 2021 om krigsfanger efter den seneste konflikt mellem Armenien og Aserbajdsjan¹, beslutning af 10. marts 2022 om ødelæggelse af kulturarv i Nagorno-Karabakh², beslutning af 19. januar 2023 om de humanitære konsekvenser af blokaden i Nagorno-Karabakh³ og beslutning af 15. september 2023 om sagen om dr. Gubad Ibadoghlu, der sidder fængslet i Aserbajdsjan⁴,
- der henviser til det femte møde i Partnerskabsrådet EU-Armenien den 13. februar 2024,
- der henviser til den omfattende og udvidede partnerskabsaftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Armenien på den anden side⁵, som trådte fuldt ud i kraft den 1. marts 2021,
- der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen af 22. april 1996 mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Aserbajdsjan på den anden side⁶,
- der henviser til De Forenede Nationers pagt,
- der henviser til Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas (OSCE's) Minskgruppes grundprincipper fra 2009,
- der henviser til den trilaterale erklæring af 9. november 2020 fra Armenien, Aserbajdsjan og Rusland,
- der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Aserbajdsjan den 19. september 2023 indledte et uberettiget angreb på Nagorno-Karabakh, som medførte flere hundrede dødsfald og dødsfald blandt civile, og at størstedelen af befolkningen flygtede fra deres hjem og regionen;
- B. der henviser til, at denne militære aggression kom efter Aserbajdsjans ni måneder lange blokade, som begyndte den 12. december 2022, af Latjin-korridoren, som er den eneste

¹ EUT C 15 af 12.1.2022, s. 156.

² EUT C 347 af 9.9.2022, s. 198.

³ EUT C 214 af 16.6.2023, s. 104.

⁴ Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0323.

⁵ EUT L 23 af 26.1.2018, s. 4.

⁶ EFT L 246 af 17.9.1999, s. 3.

landkorridor, der forbinder Nagorno-Karabakh-regionen, som primært er befolket af armeniere, med Armenien, oprettelsen af et kontrolpunkt i samme korridor i april 2023 i strid med den trilaterale erklæring af 9. november 2020 mellem Armenien, Aserbajdsjan og Rusland, en militær opbygning omkring Nagorno-Karabakh og langs grænsen til Armenien og aggressiv og opildnende retorik fra Aserbajdjans leders side;

- C. der henviser til, at de russiske såkaldte fredsbevarende styrker, der var til stede som led i den trilaterale erklæring af 9. november 2020, ikke har grebet ind mod hverken Aserbajdsjans blokade af Latjin-korridoren, dets oprettelse af et kontrolpunkt eller dets seneste militære aggression;
 - D. der henviser til, at brugen af militær magt til at løse politiske tvister udgør en overtrædelse af FN-pagten;
 - E. der henviser til, at EU fuldt ud støtter Armeniens og Aserbajdsjans suverænitet og territoriale integritet og aktivt støtter bestræbelserne på at løse konflikten om Nagorno-Karabakh med fredelige midler og med respekt for den berørte befolknings rettigheder, bl.a. gennem det arbejde, der udføres af dets særlige repræsentant for Sydkaukasus og krisen i Georgien, og de forhandlinger mellem Armenien og Aserbajdsjan, hvor formanden for Det Europæiske Råd var mægler;
 - F. der henviser til, at Armenien har gjort betydelige fremskridt med reformer vedrørende demokrati og retsstatsprincippet; der henviser til, at Aserbajdsjan har fortsat sin undertrykkelse af civilsamfundet, de uafhængige medier og den politiske opposition, især forud for præsidentvalget den 7. februar 2024;
1. fordømmer den gentagne magtanvendelse i forbindelserne mellem Armenien og Aserbajdsjan og fremhæver det presserende behov for en fortsat og øget indsats for at normalisere forbindelserne mellem de to lande og deres befolkninger og for at indgå en omfattende og varig fredsftale;
 2. udtrykker sin støtte til genoptagelsen af forhandlingerne mellem Armenien og Aserbajdsjan om alle udestående spørgsmål med det formål at indgå en fredstraktat og opfordrer begge parter til fortsat at engagere sig fuldt ud i en varig og fredelig løsning på den langvarige tvist gennem dialog og forhandlinger; glæder sig over EU's tilsagn om fortsat at fremme dialogen mellem alle parter for at sikre en omfattende og varig fred til gavn for alle borgerne i regionen;
 3. bekræfter, at en omfattende fredsftale skal garantere rettighederne og sikkerheden for armenierne i Karabakh og den armenske befolkning i andre konfliktramte områder; gentager i den forbindelse sin stærke fordømmelse af Aserbajdsjans militære aggression mod Nagorno-Karabakh i september 2023, som krænkede Aserbajdsjans internationale forpligtelser, var i modstrid med dets erklærede intentioner om at arbejde hen imod varig fred med Armenien og underminerede fredsforhandlingerne mellem Armenien og Aserbajdsjan;
 4. understreger, at den åbenlyse passivitet fra de russiske såkaldte fredsbevarende styrker, der er på stedet, utvetydigt har vist, at Rusland ikke har formået, hvis det da ikke er et udtryk for dets åbenlyse mangel på politisk vilje, at beskytte rettighederne for lokalbefolkningen i Nagorno-Karabakh og sikre, at den trilaterale erklæring af 9.

november 2020 overholdes;

5. opfordrer Aserbajdsjan til reelt at indgå i en omfattende og gennemsigtig dialog med armenierne i Karabakh for at sikre respekt for deres rettigheder og garantere deres sikkerhed, herunder deres ret til at vende tilbage til og leve i deres hjem i værdighed og sikkerhed, og deres jord- og ejendomsrettigheder og deres ret til at bevare deres særskilte identitet og fuldt ud nyde deres borgerlige, kulturelle, sociale og religiøse rettigheder;
6. opfordrer Aserbajdsjan til at bekræfte sit utvetydige engagement i Almatyerklæringen fra 1991, der garanterer Armeniens og Aserbajdsjans territoriale integritet, og til at give sin tilslutning til afgrænsningen af deres bilaterale grænse i overensstemmelse med bogstav og ånd i Almatyerklæringen fra 1991;
7. gentager sin støtte til den igangværende styrkelse af EU-missionen i Armenien og til at arbejde hen imod at udvide dens mandat til at gælde begge sider af grænsen mellem Armenien og Aserbajdsjan med henblik på effektivt at bidrage til menneskers sikkerhed og skabelse af tillid og bidrage til at forhindre yderligere militær optrapning og vold ved Armeniens grænser;
8. glæder sig over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af den omfattende og udvidede partnerskabsaftale mellem EU og Armenien, og som viser Armeniens interesse og engagement i at styrke og uddybe forbindelserne med EU på grundlag af fælles værdier, bl.a. menneskerettigheder, retsstatsprincippet og demokrati;
9. glæder sig over iværksættelsen af arbejdet med en ny partnerskabsdagsorden mellem EU og Armenien, som vil fastlægge mere ambitiøse fælles prioriteter for samarbejdet på tværs af mange politikområder og støtter Armeniens ambition om at forberede en dialog om visumliberalisering med EU;
10. noterer sig Armeniens suspension af sit medlemskab af Collective Security Treaty Organisation som en reaktion på den angiveligt manglende bistand mod militære aggressioner;
11. fordømmer den fortsatte undertrykkelse af civile aktivister, uafhængige medier og den politiske opposition i Aserbajdsjan, herunder misbrug af opdagede strafferetlige efterforskninger for at undertrykke kritik af myndighederne og politisk uenighed;
12. opfordrer Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og medlemsstaterne til at fordømme de alvorlige krænkelser af menneskerettighederne og krænkelserne af demokratiet i Aserbajdsjan og til at give udtryk for konkrete bekymringer på alle bilaterale møder og i forhandlingerne om en fremtidig partnerskabsaftale;
13. gentager sin overbevisning om, at EU ikke moralsk kan acceptere at forhandle om en fremtidig partnerskabsaftale med et land såsom Aserbajdsjan, der åbenlyst overtræder folkerettens principper og sine internationale forpligtelser og derfor hverken er en pålidelig eller troværdig partner; opfordrer derfor indtrængende den højtstående repræsentant og EU-Udenrigstjenesten til at suspendere forhandlingerne om en fornyet

partnerskabsaftale, indtil Aserbajdsjan har vist sin reelle vilje til at respektere de rettigheder og sikkerhedsmæssige bekymringer, som armenierne i Karabakh har, og har bidraget til betydelige fremskridt hen imod en omfattende og varig fredsaftale med Armenien, ikke kun gennem ord, men først og fremmest gennem handlinger;

14. opfordrer Rådet til i lyset af Aserbajdsjans fortsatte indenlandske undertrykkelse og trusler mod Armeniens territoriale integritet at være rede til at genoverveje EU's forbindelser med Aserbajdsjan og til at indføre målrettede og individuelle sanktioner mod de ansvarlige aserbajdsjanske myndigheder; opfordrer Kommissionen til at genoverveje det "strategiske partnerskab" med Aserbajdsjan på energiområdet i betragtning af Aserbajdsjans gentagne overtrædelser af dets internationale forpligtelser, herunder af tilsagn, der blev givet under forhandlinger, hvor EU optrådte som mægler, og bindende bestemmelser i henhold til folkeretten; bemærker, at udviklingen af et sådant "strategisk partnerskab" i lyset af Aserbajdsjans aggression mod Armenien i september 2022 og landets uberettigede magtanvendelse mod og tvangsfordrivelse af befolkningen i Nagorno-Karabakh i september 2023 samt landets alarmerende menneskerettighedssituation er uforenelig med målene for EU's udenrigspolitik som defineret i artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union;
15. gentager, at en uddybning af samarbejdet med Aserbajdsjan bør være betinget af, at Aserbajdsjan overholder sine forpligtelser som medlem af Europarådet og OSCE, og at løsladelsen af alle politiske fanger er en uomgængelig betingelse for at indgå en partnerskabsaftale mellem EU og Aserbajdsjan;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, Armeniens præsident, regering og parlament og Aserbajdsjans præsident, regering og parlament.